

Duitschland.

Platzenau, 20 november.

Volgens berichten van de grenzen van Wallachië, van den 30 oktober, is de Pforte er eindelijk toe overgegaan, om aan den pacha Kautschak Achmet een ferman wegens de overgave van Giurgevo af te vaardigen, en heeft dien aan den graaf Ribitsch zelve doen toekomen, om de uitvoering te bevorderen. De bevelhebber van de flottille op den Donau, aan wien dit stuk ter hand gesteld is, om hetzelfde aan den pacha te doen geworden, heeft aan den divan te Bucharest officieel kennis gegeven, dat hij hetzelfde reeds door eenen zijner officieren, vergezeld van eenen tolk, aan den pacha had laten bezorgen, en dat deze zich bereid had verklaard om daaraan te voldoen, onder bepaling echter, dat hij zijnen vorst eerst van den ontvangst moest berigt geven, alvorens hij de vesting kon overgeven. Sommigen meenen, dat dit slechts eene uitvlugt is en de pacha op nieuw zoekt te winnen, om de vesting zoo mogelijk nog te behouden. Uit Jassij verneemt men, dat aldaar nog dagelijks 30 à 40 menschen aan de pest sterven; te Bucharest schijnt de plaag af te nemen; volgens de laatste berichten, werden aldaar dagelijks niet meer dan 8 à 10 personen ziek.

Nederlanden.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Koninkrijk der Nederlanden, 20 november.

Wordt gelezen het navolgend verslag der centrale afdeling, wegens het ontwerp van een grondwet houdende regeling van den omvang der grondbelasting over onderscheidene provincien, gedurende het jaar 1830.

De koninkrijks-antwoorden op de eerste aanmerkingen der afdeelingen, aangaande dit ontwerp, zijn voor kennisgeving aangenomen. Slechts hebben vijf leden het bij vorige gelegenheden aangemerkte herhaald, dat namelijk eenige provincien, als de beide Vlaanderen, overbelast zijn. Daar te hooren volhardden vijf leden eener afdeeling en zeven eener anders, bij het gevoelen, dat de hoofdsom der grondbelasting niet moet worden verhoogd met den aanslag der verkochte domeinen.

De zeven laatste leden maken de tegenwoordige verhooging van uitbreiding der grenzen van het koninkrijk overeenkomt met dat van den verkoop van verkochte domeinen. Het is waar, dat indien het koninkrijk des rijks verdubbeld werd, de wetgeving zoude kunnen goed vinden om de grondlasten te verdubbelen; maar zulks behoort geen plaats te grijpen, wanneer bij de wet eene hoofdsom is bepaald, welke moet omgeslagen worden over al de provincien, zonder dat deze eenige meerdere uitgestrektheid erlangd hebben. Ook bepaalt het achtste artikel der wet van 27 september 1822 alleen, dat de aanslag van iedere provincie zal verhoogd worden in evenredigheid der vervreemde domeinen, doch niet dat ten gevolge dier verhooging, de hoofdsom voor het rijk eveneens zoude vermeerderd worden; en dienvolgens moet de verhoogde aanslag van deze of gene provincie strekken tot vermindering van de hoofdsom der overige provincien.

De commissie belast met het onderzoek der verzoekschriften, doet het volgende (zie vorig nummer):

Bij monde van den heer *Pycke*, op een verzoekschrift van eenige zontzieders te *Leut*, houdende bedenkingen tegen het voorgestelde ontwerp van wet, betreffende den aanslag op het zout. De commissie stelt voor, dit verzoekschrift, als in betrekking staande tot eene in bereidschap zijnde wet, der griffie neder te leggen. De kamer besluit dien over te nemen, en gelast, dat het verslag gedrukt en rondgedeeeld worde.

Op een soortgelijk verzoek van zontzieders te *Ronsse*, waaromtrent hetzelfde besluit genomen wordt.

Bij monde van den heer *de Liedel de Well* op een verzoekschrift van eenige katholieken te *Cuyk*, verzoekende, dat de toevoeging van gelden op de staatsbegrotingen voor de behoeften der godsdienstige gezindheden geschieden moge evenrediglijk de evenredigheid van het getal der leden van die gezindheden. Dit verzoekschrift zal, op voorstel der commissie, ter griffie nedergelegd, en het verslag gedrukt worden.

Op een verzoekschrift van *Raikens* f., te *Beijne*, verzoekende dat er een nederzetting gemaakt worde aan het mishraik, hetwelk op sommige plaatsen zoude heerschen, welker burgemeester tevens notaris en vredevoeter is. Dit stuk wordt ter zijde gelegd.

De heer *van Dam van Iselt* doet wijders rapport wegens de ingezondene verzoekschriften, namelijk, op dat van een heer

Derkschot, te *Dodewaert*, bij *Arnhem*, welke te kennen geeft, dat het hem gelukt is, om in de Opvoeding van *Johanna* een onfeilbaar middel te vinden tot bevordering van het heil des lands en van de eendragt onder deszelfs ingezetenen. Hij verzoekt dat de vergadering hem toesta, slechts eene preek voor haar te komen hooren, waarin hij zich sterk maakt, H. E. M. gezamenlijk te bekeeren met welke bekeering dan het duizendjarig rijk een aanvaard zoude nemen. De commissie, hoezeer verlangende, dat hunne wils mogenden het geluk, door den requestant beoogd, tegevoeligen wils, vernemen achtte te moeten, heeft ten dien opzichte, om tot de orde van den dag over te gaan (gehoort). Aan genomen.

Bij monde van den heer *Veranneman* 1°. Op het verzoekschrift van ingezetenen van *Sévenycken* en *Wedel*, verzoekende vrijheid van onderwijs, uitvoering van het concordaat en afschaffing van de belasting op het gemaal en het geslagt. 2°. Op dat van 26 pastoors en vikarissen te *Lijk*, tegen het monopolie van het onderwijs, en 3°. op dat van ingezetenen van *Poperinghe* (provincie *West-Vlaanderen*) tegen de afschaffing van den aanslag op het gemaal. Al deze verzoekschriften zullen ter griffie worden nedergelegd, ter inzage van de leden, terwijl het rapport van de commissie, wegens het laatste verzoekschrift, daaraan boven zal worden gedrukt en rondgedeeeld.

's Haringoornsch, 24 november.

Onder de leden van de tweede kamer, die, bij gelegenheid dat de deliberatien in de seclien over de begrotingswetten, zouden beginnen, hunne gevoelens, op eene waardige wijze, hebben verklaard, mogen de heeren van *Sussen van Iselt* en *Luyben* ook gerangschikt worden; eerste meldte heeft eene schriftelijke nota ingeleverd, waarbij hij verklaart, tegen alle subsidies voor het gouvernement te zullen stemmen, tot zoo lang de grieven niet zullen zijn weggeruimd, waaronder een groot gedeelte der bevolking gedrukt hoort. Nadat het onbetwistbaar onderwijs zal zijn vastgesteld, eene gelijke bescherming aan alle kerkgenootschappen en aan dezelven leden verzoekt, de maatschappelijke bepalingen nopens de taal, voor vele kerkgenootschappen opgeheven, de belemmering weggeruimd, die tusschen de kerk en het ministerie bestaat, en eene wet voorgedragen, tot regeling van art. 177 der grondwet, dan, en dan alleen verneemt de noord-brabandsche vertegenwoordiger, dat belastingwetten kunnen vastgesteld en deze zonder moeilijkheden worden ingevoerd.

Den 22 dezer is in 's Gravenhage, in den onderdom van 63 jaren, overleden de heer *Classicus Moris*, lid van de tweede kamer der staten generaal, wegens de provincie Zuid-Brabant.

Thans is gedrukt en aan de leden van de staten generaal rondgedeeeld, de aanspraak van den heer *m. D. Pochter*, lid der tweede kamer, in het koninkrijk van den 20 november 1829 aan zijne bevoelden gedaan; benevens de daarbij overgelegde bedenkingen over het regelen en beheer van de ontvangsten en uitgaven, en verdere middelen, betrekkelijk den financien stand van dit rijk, en meer bijzonder over het amortisatie-syndicaat. Die bedenkingen bestaan uit 41 bladz. druks en zijn verdeeld in 99 paragraphen, waarin de schijver den stand onzer financien, geldleeningen, aflossingen, amortisatie, enz., van de jaren 1813 en 1814 af, hij het verlaten der Nederlanden door de Franschen, tot het indienen der een-entienjarige begrotingen, in de jongste zitting der staten generaal, te *Brussel* gehouden, nagaat, herkent en beoordeelt.

Wij vernemen uit de zuidelijke dagbladen, dat aldaar op de meest plaats de geestelijkheid aan het hoofd der schoolen is ten toekent; hierdoor worden de gebovigen aangemoedigd, en de schouw, min deorzigtig, burger worden opgewekt en verleid te begrijpen, dat hij, en zij, over zins kinderen, verplicht is, aan dezelve eene christelijke opvoeding te geven, welken pligt hij echter niet behoort kan kwijten, zoo lang het gouvernement zich het recht aanmatigt om de jeugd te onderwijzen, en aan dezelve steeds grondbeginselen inboezemt, geheel strijdig met derzover godsdienstige begrippen. Door langzamen hand van de grondwet af te wijken, de katholieken buiten alle middelen te sluiten, en vooral hen niet tot schoolmeesters te laten; door schoolboekjes in te voeren, die heidend van katholieken zijn, en gevaarlijk, ja hoogst nadelig voor alle kinderen om te lezen, ziedaar de middelen, waarmede men zich, sedert lang, bedient heeft, om de katholieken te onderwerpen. Deze ministeriele listen bleven echter niet ongeopmerkt; tijdens men de drukpers aan hooren geluiden had, werden diegenen, welke zich over eene zoo valse en onrechtvaardige handelwijze van het ministerie te regt hielden, in *kerken* geworpen, en op den

wijze wilde men de verdrukte onderdanen eener grondwettige regering, tot zwijgen brengen. Haane pogingen zullen nogtans weldra verijdeld zijn; onze volksvertegenwoordigers zullen de gegronde klachten der natie met geen onverschillig oog beschouwen, maar dezelve voor de voeten des troons, van den vader des volks, van onzen beminden Koning, nederleggen, die niets anders verlangt dan dat, ingevolge de grondwet, aan al zijne onderdanen gelijke bescherming en voorregten worde verleend.

— Het noorden van ons rijk blijft met petitioneren niet ten achter; een aantal verzoekschriften zijn mede in de katholieke parochien der provincie Overijssel in omloop. — Heden is men hier ter stede begonnen met het verzoekschrift bij de gebroeders *Langenhuyzen*, drukkers en uitgevers van dit dagblad, te teekenen; hetzelfde is reeds met aanzienlijke handteekeningen bedekt.

— De petitie uit Amersfoort ligt in die stad ter teekening ten huize van den heer *M. ten Brink*, op de Langestraat, bij de Vischmarkt. — Men meldt ons, dat men op 't Hoogeland, Laren, Hilversum, enz. ook begint te petitioneren.

— Ingeelijks vernemen wij, dat er in onderscheidene gemeenten in Noord-Brabant met het petitioneren een begin is gemaakt.

— Volgens berichten uit Rotterdam wordt aldaar het verzoekschrift, betrekkelijk het herstellen der nationale grieven, met den meesten waarlijk vaderlandschen geestdrift geteekend; men ziet de ingezetenen met groepen schone handteekeningen plaatsen; binnen de vijf dagen dat het verzoekschrift is openbaar gemaakt, tot men reeds 1019 handteekeningen van alle klassen, waaronder vier leden der stedelijke regering.

— Is het waarheid, dat te C... (provincie Namen) de kinderen, welke van tijd tot tijd naar de kerk gaan, om den catechismus bij te wonen, op die oogenblikken, waarop de geestelijke, welke alleen met die zorg belast is, dezelve gevoegelijk houden kan, gestraft worden met hen te berooven van de befoemingen, die aan hen, welke gedurende die oogenblikken de school bijwonen, toegekend worden?

Indien zulks waar is, raden wij de ouders, om zich bij het plaatselijk bestuur hierover te beklagen, ten einde het gedrag van den onverschilligen onderwijzer worde berispt.

— De heeren burgemeester en secretaris der gemeente Yverwicq (West-Vlaanderen) hebben den uitgever van den *Catholique* een proces van laster aangedaan, uit hoofde deze onderscheidene brieven in dit dagblad heeft ingelascht, die onwettige daadzaken inhielden, welke, door die heeren, in de uitoefening hunner functien, zouden begaan zijn.

De heer *de Nove*, uitgever van den *Catholique*, heeft, om zich te verdedigen, eene tegen-actie begonnen, ten einde te bewijzen, dat die heeren ambtsmisdaden of wanbedrijven (*forfaits*) begaan hebben. Zie hier de gronden.

Het geldt eene vermeerdering van belasting te heffen op de ingezetenen van Yverwicq, volgens de door de gedeputeerde staten van West-Vlaanderen geuite bedoelingen voor het opbouwen van gemeenten scholen. Het gemeentebestuur had onderscheidene malen, ten gevolge zijner overwegingen geweigerd, aan het verzoek der gedeputeerde staten te voldoen; eindelijk ging de burgemeester, in weerwil van hetgeen door het gemeentebestuur besloten was, voort, tot het daarstellen van eene nieuwe belasting-rol, om de gezegde verhooging te bekomen; daarvandaan dan ook, dat die bezwaren in den *Catholique* geplaatst werden; dit is in het kort de geheele omvang der zaak, welke den 13 dezer voor de regtbank van Yperen behandeld is; de heeren *m^r. Labuëge* en *Beka*, advocaten te Gent en Yperen, zijn met de verdediging van den *Catholique* belast; welke, krachtens art. 372 van het wetboek van strafregt, het incident tot opschorting van vervolging, gedurende de instructie hebben voorgesteld, om de aangelegde daadzaken te bewijzen; de regtbank heeft de zaak tot den 25 dezer uitgesteld, om over dit incident uitspraak te doen; in die tusschen tijd zal eene instructie over de aanklage die de *Catholique* gedaan heeft, plaats hebben.

— Zestien doctoren in de medicijnen en de chirurgie, hebben aan de staten-generaal een verzoekschrift ingediend tegen de instelling der officieren van gezondheid te platten lande; de verzoekers vinden onbillijk, dat men van deze uitvoerders der kunst slechts drie jaren studie vordert, hozeer de kennis, die voor het doctoraat gevorderd wordt, en welke alleen het regt geeft, in de steden te onderwijzen, verleent, niet wordt verkregen voor en aler men tien jaren aan de hooge scholen heeft doorgebracht. Deze ongelijkheid springt te zeer in het oog; zou het leken eenigen landman den driemaal minder kostbaar, dan dat van eenen slaaf, over zijn? De verzoekers eindigen met aan te halen het onbillijk verlies, hetwelk uit de onwetendheid der officieren van gezondheid ontstaat kan en dikwerf ontstaat, wanneer zij geroepen worden, om voor de regtbanken over vraagpunten der geregtelijke geneeskunde, inlichtingen te geven.

— De bisschop van Gent heeft zijne functien aanvaard met de navolgende benoemingen: de hoogerwaardheeren *de Meuniers* en *Gasthals* zijn in hunne hoedanigheid als vikarissen-generaal gehandhaafd; de kanunnik *Ryckwaert* is benoemd tot president van het seminarie en de heer *van Crombrughe* tot kanunnik-honoraire. De heeren vikarissen-generaal, de president van het seminarie en de kanunniken *Baussen* en *van Crombrughe* zijn tot leden van den bisschoppelijken raad benoemd.

— De 18de afdeeling, opgericht te Namen, heeft den 13 dezer het vaandel uit handen van den generaal *van Gans* ontvangen.

— Z. K. H. prins *Albert* van Pruisen zal in den loop dezer week de residentie 's Hage verlaten, en naar Berlijn terugkeren, om van daar, naar men zegt, eene kortstondige reis naar Petersburg te doen.

— Het schijnt, zegt een fransch dagblad, dat de dieven der juweelen van de prinses van Oranje te Liverpool van het gunstig oogenblik afwachtinge om naar de Vereenigde Staten over te steken. Indien zulks waar was, weet men niet hoe de politie de aanhouding der pligtigen zoude bewerken, dewijl tusschen Engeland en de Nederlanden geen hoegenaamd verdrag van uitlevering bestaat.

— Te Oldenburg is dezer dagen, in den onderdom van 19 jaren, overleden, prins *Petar Georg Paul Maximilian*, oudste zoon van wijlen prins *Petar Friedrich Georg van Oldenburg* (broeder des tegenwoordigen groot-hertogs) en van de russische grootvorstin *Catharina*, welke in 1809 als koningin van Württemberg overleden is.

— Den 18de is voor de 6de kamer van correctionele politie te Parijs verschenen de hertog *Sac-a-Vin*, sluisster in sterke dranken, beschuldigd van den geest des oproers bevorderd en de openbare rust gestoord te hebben door eene fles eau de cologne, waarop de beelden van den hertog van *Reichstadt* (den zoon van *Napoleon*) geplakt was. «Heeren regters» zeide mejuffrouw *Sac-a-Vin*, sidderende, «ik zweer u, dat ik niet wist, dat hertog *Richard* van de familie van *Bunnaparte* was.» Na eenige minuten beraadslaging, heeft de regtbank haar van de beschuldiging vrij gesproken.

— Uit Adrianopel wordt onder dagteekening van den 30 oktober gemeld, dat den 27 dier maand, de vredes-bekrachtiging van de zijde van den Keizer van Rusland is aangekomen en dat des anderendaags de ratificatie van de vrede der gevolmagtigden van Rusland en de Porte in het hoofdkwartier van den generaal *Diebitsch* zijn uitgewisseld; men verneemt, dat Adrianopel binnen zes dagen door de Russen zal ontruimd worden en dat het hoofdkwartier gedurende den winter, naar *Selimo*, aan den voet van den balkan, zal worden overgebracht; de 5de en 6de russische leger-korpsen hebben reeds Adrianopel verlaten, om naar Rusland terug te keeren.

Het middelpunt, dat men te Londen gewoon is te geven bij de inhaling van den nieuwen lord-meyer, hebben ditmaal de ministers *Wellington*, *Poulsen* den kanselier der schatkamer bijgewoond. De maaltijd bestond uit de volgende spijzen:

Eerste geregt. 200 Schotels schotel, 50 schotels gestoofde kiekens, 50 schotels kapuinen, 50 schotels eendvogels, 45 gestoofde hammen, 50 versierde ossen tongen, 15 ossen kwartieren, 20 schotels visch, 30 schotels pudding, 40 schotels kleine pasteijen, 20 schotels salade en 40 schotels groenten.

Tweede geregt. 40 Gebrade eendvogels, 105 schotels groot ge-roosterd wild, 50 dito klein wild.

Nageregt. 158 schotels druiven, 80 schotels room, 50 schotels peren, 40 schotels hazelnoten, 52 schotels drooge vruchten, 200 schotels ijs. Voorts is er veel champagne-, hordeaux-, mader- en porto-wijn gedronken.

Het schoonste van de tafel was 160 schotels schoone vruchten, voortkomende uit engelsche kweekertjen en broeckassen.

Ten tijde van *David* en *Salomon* telde men 4,000,000 Israëlieten; tegenwoordig is dit getal een weinig verminderd en wordt gerekend op 3,166,003, welke verdeeld zijn als volgt:

In Frankrijk, 660,000; Beieren, 53,402; Saksen, 1300; Hannover, 6100; Württemberg, 9068; land van Bade, 16,030; keurvorstendom Hesse, 5170; groot-hertogdom Hesse, 14,032; andere verbondene staten van Duitschland, 18,248; Frankrijk aan den Mein, 5200; Lubeck, 400; Hamburg 8000; Oostenrijkische Staten, 453,545; Pruisen, 134,908; Polen, 230,000; Pruisen, 7300; Engeland, 12,000; Nederlanden, 80,000; Spanje, 130; Denemarken 6000; Zwitserland, 1070; Italië, 20,000; Russische Eilanden, 7000; Turksch-Europa, 32,000; Azië, 130,000; Afrika, 504,000, waarvan 300,000 in het kanton Marokko; Amerika, 5700; Australië, 50. In Spanje noch Portugal zijn geen Joden meer; Zweden en Noorwegen hebben dezelve eerst sedert kort toegelaten.

STATISTIEK VAN RUSLAND.

Het russisch rijk overtreft, zoo wel in grootte als bevolking, allen anderen staat van Europa. Het getal van de 200 zwaar verschillende menschen, die hetzelfde bewonen, beliep op het einde des vorigen jaars, 62,592,000, welke aldus kunnen ge-klassificeerd worden:

1.) Slavoniërs	54,000,000
2.) Finnen	3,000,000
3.) Tartaren	2,500,000
4.) Caucaziërs	1,010,000
5.) Duitschers	500,000
6.) Mongolen	300,000

7.) Equinoxen	90,000
8.) Samoeden.	70,000
9.) Mandchuren.	65,000
10.) Indianen	25,000
11.) Kamtschadalen	12,000
12.) Onbekend van oorsprong	1,000,000

Te zamen 62,500,000 zielen.

Opzigten de geloofsbelijdenissen waartoe deze ongelijksoortige volkstemmen behooren, kan men, volgens eene over twee jaren gedane telling, de volgende aantallen:

Grieken	46,000,000	Lamaiten	210,000
Katholijken	6,000,000	Kalvinisten	84,000
Mahomedanen	2,300,000	Armeniërs	70,000
Lutheranen	2,600,000	Hernutters	10,000
Schamanen	700,000	Mennonieten	6,000
Joden	600,000	Philipponen	3,000

De bevolking van Europisch-Rusland (Polen, dat in 1827 2,350,658 inwoners telde, niet medegerekend) bedroeg in dat jaar 44,603,600 zielen, hetgeen het dubbel is van englands bevolking. De vergelijking van andere europische landen is Rusland zeer schraal bewoond; en staat in dichtheid van bevolking, nog achter aan Noorwegen en Zweden.

Uit een financieel oogpunt beschouwd, kunnen de volgende opgaven als algemeene resultaten voor het jaar 1827 worden aangenomen:

Inkomsten (Polen medegerekend)	138,333,333 roebels.
Uitgaven	135,484,000
Staatschuld	300,000,000

De militaire magt is aldus zamengesteld: *infanterie* 23,800 man gaden, en 204,600 man linie-troepen; *cavallerie* 63,500 man gregede en 24,000 man ongegeerde; *artillerie* 47,000 man met 360 veldstukken bij de rijdende artillerie en 735 bij die te voet. Dit is nogtans slechts de gesteldheid des legers in vredetijd; in den oorlog wordt de armee, gelijk zulks ook, gedurende den nu geëindigden krijg is geschied, bij keizerlijk bevelschrift nog merkelyk versterkt. De poolische armee telt 50,000 man.

Met den aanvang van het jaar 1828 bestond de vloot uit 50 lijnschepen, 35 fregatten en meer dan 100 andere zware vaartuigen, boven en behalve de dryvende batterijen, kanonbatterijen, galjassen, enz. die gezamenlyk door ruim 50,000 zeeleden bemand waren. De zee-inrigtingen zijn in de laatste jaren nog aanmerkellyk vermeerderd geworden.

In het gansch rijk telt men 1840 groote en kleine steden, 110 vestingen en 227,400 dorpen. Onder de eersten noemen wy Petersburg met 225,000, Moskou met 260,000, Warschau met 126,443, Kiew met 40,000, Sankt-peter met 50,000, Odessa met 40,000, Riga met 47,000, Tula met 36,000, Katyna met 25,000, Kazan met 50,000, Astrakan met 36,000 en Izkum met 30,000 inwoners.

VERZOEKSCHRIJF UIT HET KANTON BOXMEER.

Edel mogende,
 De ondergeteekende gezetenen van het kanton Boxmeer, provincië Noord-Brabant, doordrongen v. n. dankbaarheid voor de belangrijke besluiten, welke Zijne Majesteit, ten gevolge van de bekendmaking der wenschen van het nederlandsch volk, tot het herstel van eenige grieven reeds genomen heeft, en vol vertrouwen op hoogsteszelfs vaderlyke bedoeling, beproeven, andermaal, door tusschenkomst van u edel mogenden, onder het oog des beminden Konings, de nog bestaande bezwaren te brengen.

Deze zijn:

1. De besluiten omtrent het gebruik der fransche taal in Zuid-Nederland genomen.
2. De onverschillige verdeling der gunsten en ambten tuschen de bevolkers der verschillende godsdienstige gezindheden.
3. De verdraging van de volledige uitvoering der overeenkomst, tusschen dit rijk en den H. Stoel gesloten.
4. De ontstentenis aanet grondwettelyke organisatie van de rechtelijke magt.
5. Het gebrek aan een wet ter regeling van de wijze van procederen tegen de hooge ambtenaren, welke zich, gedurende uitoefening hunner functien, aan misdrijven zouden hebben laten gemaken.
6. Het gebrek, de gehaatte dwang, welke men het vaderlyke koninkrijk van opvoeding en onderwijs, heeft opgelegd.
7. Het gebrek, de vernietiging dezer hoofdgrievten, aan het koninkrijk mogende krachtigen invloed, van de rechtvaardigheid des konings koning erlangen, dan zouden zij zich, niet ware vaderlandshemden, de spottelingen getroosten, welke de instandhouding van het nederlandsche rijk en van den troon der Nederlandsen vereist.

Gelderland, 13 november 1829.

Antw. de redactie.

Om tot kennis van het te komen gedrag der roomsk-katholijken,

te komen, moet men de besluiten en voorschriften der R. K. Kerk, te dien einde, onpartijdig onderzoeken, dit doende, zal men bewaarden, dat al het geschiedt in de *Arnhemse Courant*, over dit onderwerp, onwaarheid is, ja bij nasporing der gedragingen van de eene secte der protestanten jegens de anderen, overtaigd worden, dat datgene juist op hen toepasselyk is, wat men den roomsch-katholijken als roomsch-katholijken, dat is, zich gedragende naar de voorschriften dier Kerk, wil verwijten. — De R. K. Kerk, uit liefde tot de waarheid, gebruikt, om andersdenkenden tot haar terug te brengen, niet het zwaard tegen die personen, zy gebiedt niet dezelve te onthalzen, noch bezigt dergelyke middelen, neen, zy gebruikt bewyzen tegen de dwaling, en gebiedt het gebed; helpt dit niet, wil zy nog, dat wy de dwalende broeders beminnen: zij wil dus wel de uitroeiing der ketterijen, maar gezins der personen die dezelve aankleven. — Wat dunkt u, lezer! geeft dit reden om de R. K. Kerk als dom of onverdraagzaam uit te kryten? Zoude men dit ook kunnen zeggen van onze protestantsche broeders, als wy de geschiedsbryvers, tot hun genootschap behoorende, raadplegen? — In die dagen, op welke men zich aan Spanje onttrok, ontdeed men zich ook van den R. K. godsdienst; men wilde vrijheid van godsdienst hebben, dit was het aangevezen, men was zelfs niet luiverig bij overgave van steden, een afzonderlyk artikel te maken, waarbij ook vrijheid van godsdienst aan de R. K. verzekerd werd; doch nauwelijks was eene stad overgegeven, of men ondervond, dat men dit middel gebruikt had, om het doel te bereiken en ten opzichte der R. K. geen woord hield: de wijze, op welke de R. K. behandeld werden, getuigen de bloedplakaten, waarvan er reeds eenigen in dit geacht dagblad zijn aangehaald. — Met den R. K. godsdienst te verlaten, verwerp men natuurlyk ook deszelfs gezag; de bijbel moest nu dit vervangen, om de eedige regel in geloofszaken, de eenige regter in kerstellige geschillen te zijn; *Arminius*, den leerstoel der *theologische faculteit* aan de hooge school te Leyden bekleedende, niettrunnende, onder meer anderen, volgens dien regel en regter, God als een Wezen bestraffen, zoo als vader *Calvinus* hem afschilderde, leerde zijne gevoelens zoo als de door de hervorming gestelde regel en regter hem scheen aan te duiden; hij vond veel aanhang (die men *remonstranten* noemt). De *geestrijke calvinisten* (die ook wel *contra-remonstranten*, of *gereformeerden* genoemd worden) traden tegen deze partij op; elk riep den gestelden regter in; doch de bijbel kon niet spreken, hij kon niet beslissen, hij was juist die, waarover men twistte; nu was het niet tegen de roomsch-katholijken te doen; de zich verdraagzaam noemende broeders, hadden twist onder elkander, in het bezig protestantsch-republikein; wat stond dan nu te doen? Het gezag der Kerk had men verworpen; en nu gevoelde de gewaande hervorming, dat men zonder *divulsi* kon doen; men wilde dan ook eene synode beleggen tot vereffening der geschillen; de streng calvinisten waren echter van oordeel, dat de lastende kerkvergadering niet beverderd konde worden, zoo lang als de hoofden der remonstranten, die zich, omdat men den bijbel alleen als regter had gesteld, daartegen verzetteden, in aanzien bleven. Hun aanzien moest dus verminderd worden. Hier verwacht gy zeker de zachteste middelen; want die dezelve zullen gebruiken zijn protestanten, en geene onverdraagzaam roomschen. Spreekt hier, *Barboui van Hogerbeets* en *Hug de Groot*, die tot eene eeuwige gevangenis gedoemd zyt! Gy, *Jay van Oldenborgheldt*, laat uw bloed getuigenis geven, hetgeen gy openlyk gestort hebt, toen gy in den Haag op het schavot ophoofd werd, om te laten zien de getrouwe dienstdoer, aan het vaderland bewaaren, omdat men u te last legde, dat gy den godsdienst (gereformeerden) poogdet te beroeven en de Kerk Gods te bedroeven! (*Suikere en Verburg VII Stuk, pag. 844*).

In de belegde synode, te Dordrecht gehouden, in 1628 en 29, werden de remonstranten, nadat de vaders der synode in hunne hooge wijsheid met de bijbelteksten gehandeld hadden; gelijk de *Arnhemse Courant* van den den 3 dezer met het mandement van Z. H. den prins aartsbisschop van Mechelen, veroordeeld, onaangezien *Episcopius* gezegd had; dat zij, *gevoersden*, bereid waren, allein met de schriftuur en goede reden zich te behelpen, en niet op de menigte te zien; de voorts of te winnen, of voor de waarheid te wiken; alhoewel de dordrechtsche vaders, de van de remonstranten aangehaalde schriftuurteksten ophoofd ophoofd hebben, dat geveig deser veroordeeling was, het afzetten der remonstrantsche predikanten; en die, welke de akte van *stilstand* met widden teekenen, werden uit *verdraagzaamheid* gebannen, een groot gedeelte van dezelfde begaf zich naar Waalwijk, eene plaats onder het geestelyk rechtsgebied van den bisschop van 's Hertogenbosch; de heer van *Waalwijk* raadde den remonstranten, dat zij den bisschop, den aartsbisschop zouden gaan bezoeken, en hij hem aanhoorden, dat het wettelyk te mogen blijven; *Episcopius* en *Niellus* namen afscheid op zich, hetgeen de schryver van het *Arnhemse Courant* van den 7 dezer, inden 1628, waarlyk gelooft, hetgeen hij schryft; niet zoude hebben van ondernomen; want alsdan zoude hij zeker niet als hoofd verwacht hebben; denkende, hij is bisschop van de roomsche Kerk, doch *Episcopius* en *Niellus*, hadden last volbrengende, zeggen de buyensnede protestantsche hervorming (VII Stuk, pag. 844), dat men

van den bisschop wenschelijk heijegend, met verzoek, dat zij, in den bisschop komende, hem, bisschop, zouden bezoeken, zeggende, dat hij te Waalwijk geene bekwaame gelegenheid had, om hen allen aan zijne tafel te noodigen; hij hield echter aan, dat er drie of vier des anderendags in het klooster het middagmaal met hem houden wilden; hiervan zochten zij zich, om de opspraak, te ontdoen; maar op een nieuw aanzoek den volgende zondag, van wege den bisschop, hen verzekerende van niet te zullen disputeren, gingen zij derwaarts, wetende, dat zij zonder des bisschops verlof te Waalwijk, geen veilig verblijf konden hebben; de overdraagzaamheid des bisschops jegens hen (hier waren ook jesuiten tegenwoordig), was het zeggen: „weest hartelijk willekom, broeders,“ voegende daar nog bij: „uwe sterfdrinking is mij van herte leed.“ Zie hier den geest der roomsch-katholijken, door eenen bisschop aan den dag gelegd, *Oud Noord-Nederlander!* Hoe veel verschilt die van uwen geest, welke zeker eenige jaren geslapen heeft, anders zoudt gij weten, dat niet het concordaat, door den heer *de Cellas* tot stand gebracht, maar de hinderpalen, die aan de R. K. zijn gesteld, om te genieten de gelijke godsdienstige en burgerlijke regten, de verbroedering te veel hebben veracht, welke de eenheid van taal even zoo min zal te weeg brengen, als in vorige tijden tuschen de remonstranten en contra-remonstranten, zonder die hinderpalen weg te ruimen en de R. K. te laten genieten, die vrijheid, welke de grondwet aan hen verzekert: deze terug gegeven en die weggeruimd, zal de verbroedering zeker volgen, al werd dan ook voorgesteld om voor de verschillende eerdiensten geene verpazende sommen meer op het budjet uit te trekken en al sprak ook de eene fransch en de andere hollandsch. De roomsch-katholijken bevorderen dus de verbroedering door te petitioneren, en welk onpartijdig mensch kan hen dit ten kwade duiden; blozen moest dan de *Arnhemmer*, indien hij de verbroedering van harten wenschte, als hij de R. K., hante regten, bij de grondwet gewaarborgd, terug vragende, endat op eene grondwettige wijze, voor oproerkraaiers uitmaakt; verdraadt hij niet, dat hij nog dien protestantsch-overheerschenden geest bezit, van welken de bloedplakaten voortkwamen? Doch hierbij blijft het niet, R. K. Noord-Nederlanders! De *Oud Noord-Nederlander* in de *Arnhemmer Courant* van den 12 dezer verzekert u niet alleen, dat gij in uw tijdelijk bezit zult gestraft worden, maar bedreigt u, als gij nog uwe regten durft vragen, met moord en doodslag, uit protestantsche verdraagzaamheid. Bedreigt men u nu zoo in de oproer-voorspellende *Arnhemmer Courant*, wat zoudet gij te wachten hebben, als al uwe regten verloren waren? doch, tot uwe geruststelling, geloof dat de *Oud Noord-Nederlander* een man is, die denkt, dat alle protestanten over de petitiën oordeelen als hij, en de *Arnhemmer*, alsof men daardoor het protestantismus wilde ten onder brengen. Zonderlinge gedachten! Noen, vele protestanten zijn bekend met de verkorting uwer regten: en de tegenwoordige geest der protestanten, ook van het gemeen, is zoo wraakgierig en bloeddorstig niet, als hij door den *Oud Noord-Nederlander* wordt afgeschilderd: ook hebt gij eenen Koning, eenen vader, die geen onderscheid onder zijne kinderen maakt en die uwe regten zal weten te herstellen, zoo haast hem uwe grieven ter kennis zullen gekomen zijn: geeft dan die aan Z. M. onzen geliefden Koning te kennen met alle vertrouwen en kinderlijken eerbied; want onze dierbare Vorst zal het zwaard tot moorden, en de stokken tot doodslaan ook weten te bedwingen en dit soort van verdraagzaamheden weten te straffen.

Moll, 20 november 1829.

Mijnheer de Redacteur!

De roep der vaderlandsheide is tot de dorre kempeche zavelgronden doorgedrongen; er zijn in de brabantische Kempen verscheidene verzoekschriften tot herstelling van al de grieven in omloop.

De gemeente Moll (Antwerpen) is aan de oproeping niet doof gebleven, op het verzoekschrift van Moll hebben de heeren pastoor, de twee onder-pastoren, al de geestelijken, de leden van de gemeenteraad en de voornaamste inwoners geteekend. Hetzelve is reeds bekleed met meer dan twee hondert handteekeningen. Men teekent met geestdrift: het verzoekschrift is insgelijks tot de heeren afgevaardigden van den heer J. B. Joris, onder eerenlap, en tot de heeren J. J. de laet, assessor alhier; deze heeren leest uit aft. bij des koninkrijks. Het verzoekschrift mag teekenen; het schiedt, dat de heer van den gouverneur van West-Vlaanderen aan de gemeente bevelingen, op hem veel indruk gemaakt heeft. Zijn Janus-rozen bedacht hogere functionen, zoo men zegt, loert hij op de plaats van burgemeester; hij heeft tranenwize op te gaan en veldra tot district-commissaris benoemd, en welligt tot den trap van excelsaris verheven te worden; ten hoogste soude het de inwoners van Moll aangenaam wezen, dat de woeste heiden, de magere gronden en stuwende zandbergen ook excellentien mochten voorbrengen.

Uw Geheermeerde,

B E K E N D M A K I N G.

De PROKUREUR GENERAAL bij het Hoog Gevechtshof te 's Gravenhage, als daartoe van hooger hand gemachtigd, looft bij deze uit eene premie van VIJF EN TWINTIG DUIZEND NEDERLANDSCHE GULDEN aan degenen, die de Juweelen, Paarden en andere kostbaarheden, welke in den nacht tusschen den 25 en 26 september 1829 in het paleis van Z. K. H. den keurprins van Oranje binnen de stad Brussel zijn gestolen, zoodanig als dezelve in de daarvan vervaardigde en door hem verspreide lijsten en teekeningen zijn beschreven en aangeduid, zal te regt brengen, of wel zoodanige aanwijzingen doen, dat die schat in zyn geheel ontdekt worde; — welke premie zal verdubbeld en dus tot VIJF EN TWINTIG DUIZEND NEDERLANDSCHE GULDEN gebracht worden, wanneer terons de vader of ouders aan den regter, met genoegzame zekerheid, zullen worden bekend gemaakt of aangewezen.

Zullende voorts aanzienlijke belooningen worden geschonken aan degenen die slechts een gedeelte of wel enkelen der genoemde kostbaarheden zal te regt brengen, of wel deswege zoodanige aanwijzingen of opgaven doen, dat eene of meer van die kostbaarheden, ten gevolge daarvan, in handen geraken en aan Z. K. H. terug bezorgd worden; welke belooningen steeds evenredig zullen zijn aan de waarde der terug bezorgde kostbaarheden.

's Gravenhage,
5 November 1829.

A. W. PHILIPSE.

BEKENDMAKINGEN.

PETRUS HENRICUS VAN FENEMA, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, hoofdplaats van de provincie Noord-Brabant, zal uit kracht van regterlijk gewijsde, ten overstaan van het vredegevegt te 's Hertogenbosch, in het openbaar en voor alle man verkoopen: De TIENDE, afkomstig van wijlen den hoogedel geboren heer graaf MAXIMILIAAN HENDRIK LAURENS DE HOEN, gewoonde hebbende, en overleden den 25 februarij 1823, te Neufchâteau, provincie Luik, te weten:

1° Koop. Twee derde gedeeltes van de Grootte KOORN-TIENDE, geheven worden op de dorpen van Boshel, kanton Gemert, arrondissement Middelburg, provincie Noord-Brabant, waarvan het ander een derde gedeelte toehelort aan den heer J. J. A. VAN WILLEN.

Zuivere opbrengst van de gehele TIENDE

A ^o .	1818	f 3107-00	A ^o .	1824	f 2661-00
—	1819	„ 3190-00	—	1825	„ 1240-00
—	1820	„ 2069-00	—	1826	„ 1812-00
—	1821	„ 1499-00	—	1827	„ 2116-00
—	1822	„ 1187-00	—	1828	„ 2125-00
—	1823	„ 2145-00	—	1829	„ 2661-00

2° Koop. De Grove en Smalle TIENDEN, geheven wordende onder de dorpen van Oirschot en Best, kanton Oirschot, arrondissement Eindhoven, provincie Noord-Brabant, rijdende met de TIENDEN, toebehoorende aan srijks Domeinen en jonkvrouw VAN BOMMEL.

Zuivere opbrengst.

A ^o .	1819	f 2661-00	A ^o .	1825	f 953-09
—	1820	„ 2107-09	—	1826	„ 1411-09
—	1821	„ 1386-06	—	1827	„ 1595-09
—	1822	„ 1035-09	—	1828	„ 1691-06
—	1823	„ 1287-00	—	1829	„ 1775-00
—	1824	„ 1157-50	—		

Deze Verkoopng, welke bepaald was op den 19 November 1829, provisioneel, en den 9 December definitief, zal plaats hebben te 's Hertogenbosch, in het Stads Koffiehuys, bewoond wordende bij JAN VAN DUUREN, op donderdag den 3 December 1829, des avonds ten zes ure provisioneel, en de finale verkoopng op woensdag den 23 December 1829, ter plaatse en ure voorschreyen, worden gedaan.

Nadere informatie te bekomen bij den Notaris VAN FENEMA.

Bij M. W. F. J. H. B. op de Kruisstraat, te 's Hertogenbosch, zijn te bekomen alle soorten van ENGELSCHE OESTERS, waaraan per stuk versch, voor f 1-50 de 100 en versche Zeeuwsche voor eenen civielen prijs.

Bij PETIT en FRITSEN, Klokmakers te 's Hertogenbosch, bij Helmond, zijn te bekomen allerlei soorten van KLOKKEN, van den besten klank en specie gegoten; vergieten gebortten en herstellen defecten in carrillons. Alles op een of meerder jaren proef en tot civielen prijs.